

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/137/2005

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU I PREZYDENTA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

Koniec kadencji obecnego parlamentu, choć bardzo pracowity, nie przyniósł istotnych zmian w ocenach działalności posłów i senatorów. W sierpniu¹ nadal zdecydowanie dominują opinie krytyczne.

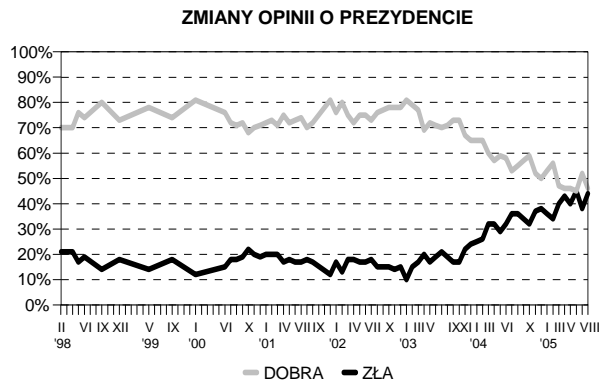
W przypadku urzędu prezydenta - także kończącego kadencję - obecne oceny są gorsze niż w lipcu. Oznacza to, że zahamowanie w ubiegłym miesiącu tendencji (widocznej od dłuższego czasu) do pogarszania się opinii o działalności prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego było tylko chwilowe.

Od lipca zmalała liczba badanych wystawiających prezydentowi pozytywne oceny (o 6 punktów, do 46%). W takim samym stopniu przybyło Polaków mających krytyczną opinię o jego działalności (z 38% do 44%). Istotny, stopniowy spadek notowań prezydenta obserwujemy od początku 2004 roku.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VII-VIII 2005
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
	2004						2005								
	w procentach														
Dobra	53	55	57	59	52	50	53	56	47	46	46	45	52	46	-6
Zła	36	36	34	32	37	38	36	34	40	43	40	45	38	44	+6
Pominięto „trudno powiedzieć”															

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (183) przeprowadzono w dniach 5-8 sierpnia na liczącej 949 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Dobre opinie o pracy prezydenta są najczęstsze wśród osób o poglądach lewicowych (wystawia je prawie trzy czwarte z nich), nadal przeważają także nad negatywnymi wśród respondentów deklarujących poglądy centrowe, ale wśród identyfikujących się z prawicą znacznie więcej jest ocen negatywnych niż pozytywnych.

Na opinie w tej sprawie wpływa też sytuacja materialna badanych - im jest lepsza, tym więcej pozytywnych wypowiedzi o urzędzie prezydenta (zob. tabele aneksowe). Dobrym ocenom sprzyja też posiadanie wyższego wykształcenia. Spośród grup społeczno-zawodowych uznanie dla działalności prezydenta wyrażają najczęściej najmłodsi ankietowani, uczniowie i studenci, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla.

Najbardziej krytyczni w opiniach o prezydencie są rolnicy, osoby o najniższych dochodach, z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Oceny negatywne przeważają też wśród mieszkańców największych miast.

Elektorat SLD niezmiennie w zdecydowanej większości dobrze ocenia działalność Aleksandra Kwaśniewskiego. Pozytywne oceny przeważają obecnie także, choć nieznacznie, wśród zwolenników PO. Natomiast wśród potencjalnych wyborców PiS oraz wśród zwolenników Samoobrony i - zwłaszcza - LPR dezaprobata przeważa nad aprobatą. Pozytywne oceny dominują także wśród tych, którzy nie są jeszcze zdecydowani, na jaką partię będą głosować, lub deklarują, że nie wezmą udziału w wyborach parlamentarnych.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Oceny prezydenta		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	95	5	0
PO	50	47	3
PiS	36	60	4
Samobrona	33	59	8
LPR	23	64	13
Niezdecydowani, na kogo głosować	48	43	9
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	47	39	15

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania we wrześniowych wyborach parlamentarnych

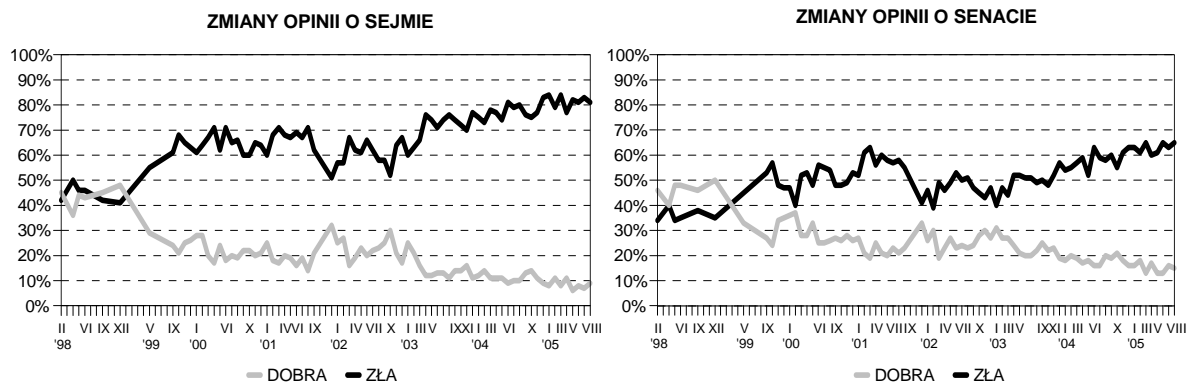
Działalność obu izb parlamentu, a zwłaszcza Sejmu, od dłuższego czasu oceniana jest negatywnie. W sierpniu odsetek badanych krytykujących pracę posłów spadł jedynie nieznacznie (o 2 punkty, do 81%). Pozytywnie ocenia działalność Sejmu tylko co jedenasty respondent (9%, wzrost od lipca o 2 punkty).

Opinie o działalności Sejmu niewiele się różnią w poszczególnych kategoriach ankietowanych - nie różnicują ich znacząco nawet deklarowane poglądy polityczne. Do krytycznych opinii skłonni są zwłaszcza respondenci mający średnie lub wyższe wykształcenie. Jednak najbardziej niezadowoleni z pracy Sejmu są przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (zob. tabele aneksowe).

Tabela 3

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VII-VIII 2005
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
		2004							2005							
		w procentach														
Sejm	dobra	10	10	13	14	11	9	8	11	8	11	6	8	7	9	+2
	zła	79	80	76	75	77	83	84	79	84	77	82	81	83	81	-2
Senat	dobra	16	20	19	21	18	16	16	18	13	17	13	13	16	15	-1
	zła	59	58	60	55	61	63	63	61	65	60	61	65	63	65	+2

Pominięto „trudno powiedzieć”

Nieco częściej niż pozostali dobre noty wystawiają Sejmowi zwolennicy SLD i LPR, ale zdecydowana większość potencjalnych wyborców wszystkich głównych partii politycznych uważa, że posłowie źle pracują. Szczególnie krytyczni w tej sprawie są zwolennicy PO.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny Sejmu		
	dobrze	źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	16	84	0
LPR	12	80	8
PiS	7	91	2
Samoobrona	7	79	14
PO	6	93	1
Niezdecydowani, na kogo głosować	10	80	10
Niezamierzający głosować lub niezdecydowani w tej sprawie	8	77	15

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania we wrześniowych wyborach parlamentarnych

Działalność Senatu jest lepiej oceniana niż praca Sejmu, co wynika jednak w pewnej mierze z mniejszej wiedzy ankietowanych na ten temat (co piąty respondent nie potrafi ocenić działalności senatorów). Obecnie dobre oceny wystawia Senatowi 15% ankietowanych (spadek o 1 punkt), większość natomiast (65%, wzrost o 2 punkty) krytykuje jego działania.

Dobrym ocenom pracy senatorów sprzyja posiadanie wyższego wykształcenia (z czym związana jest większa wiedza o niej) oraz zadowolenie z własnej sytuacji materialnej. Pozytywne opinie wiążą się też częściej z lewicowymi poglądami politycznymi, a negatywne - z centrowymi i prawicowymi. Należy przypomnieć, że w Senacie obecnej kadencji lewica ma przewagę.

Opracował

Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	44	10	947
Płeć				
Mężczyźni	44	49	7	450
Kobiety	48	39	13	497
Wiek				
18-24 lat	60	31	8	147
25-34	47	45	8	168
35-44	35	50	15	158
45-54	49	44	7	181
55-64	42	50	8	130
65 lat i więcej	45	40	14	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	46	43	12	352
Miasto do 20 tys.	49	41	9	114
20-100 tys.	45	43	12	187
101-500 tys.	48	45	7	183
501 tys.i więcej mieszk.	45	50	6	112
Wykształcenie				
Podstawowe	48	38	14	277
Zasadnicze zawodowe	39	51	10	242
Średnie	48	43	9	328
Wyższe	54	43	3	101
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	51	48	1	59
Prac.umysł.niż.szczebła	56	38	7	89
Pracownicy fiz.- umysł.	49	42	9	85
Robotnicy wykwalifikowani	41	49	10	76
Robotnicy niewykwalifik.	39	51	9	42
Rolnicy	28	55	17	50
Pracujący na własny rach.	38	45	17	28
Bierni zawodowo				
Renciści	52	40	8	105
Emeryci	43	45	12	191
Uczniowie i studenci	60	35	5	72
Bezrobotni	45	42	13	111
Gospodynie domowe i inni	44	42	15	39
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	53	38	9	117
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	54	42	4	79
sekt. pryw. poza rolnict.	42	50	9	186
prywatnym gosp. rolnym	31	54	15	63
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	36	53	11	122
301-500	48	38	14	145
501-900	46	46	8	212
901-1200	45	48	7	70
Powyżej 1200 zł	55	43	1	68
Ocena własnych war. mater.				
Źle	38	52	11	303
Średnie	44	43	12	408
Dobre	61	34	5	237
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	33	53	14	62
Raz w tygodniu	45	45	10	462
1-2 razy w miesiącu	50	41	9	153
Kilka razy w roku	52	40	8	165
W ogóle nie uczestniczy	47	41	13	105
Poglądy polityczne				
Lewica	74	24	1	129
Centrum	51	41	8	261
Prawica	34	61	5	273
Trudno powiedzieć	40	39	21	283

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	81	10	947
Płeć				
Mężczyźni	8	85	7	450
Kobiety	9	78	13	497
Wiek				
18-24 lat	18	72	9	147
25-34	6	82	11	168
35-44	7	85	7	158
45-54	7	86	7	181
55-64	7	84	10	130
65 lat i więcej	7	76	18	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	8	77	15	352
Miasto do 20 tys.	9	82	9	114
20-100 tys.	9	81	9	187
101-500 tys.	9	85	6	183
501 tys.i więcej mieszk.	8	86	6	112
Wykształcenie				
Podstawowe	11	72	17	277
Zasadnicze zawodowe	7	82	11	242
Średnie	8	87	6	328
Wyższe	9	87	5	101
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	4	92	4	59
Prac.umysł.niż.szczebła	9	85	6	89
Pracownicy fiz.- umysł.	8	83	9	85
Robotnicy wykwalifikowani	6	83	11	76
Robotnicy niewykwalifik.	2	82	16	42
Rolnicy	5	79	15	50
Pracujący na własny rach.	11	89	0	28
Bierni zawodowo				
Renciści	14	69	17	105
Emeryci	7	81	13	191
Uczniowie i studenci	16	77	7	72
Bezrobotni	10	82	8	111
Gospodynie domowe i inni	8	81	11	39
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	5	90	5	117
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	6	82	12	79
sekt. pryw. poza rolnict.	8	84	8	186
prywatnym gosp. rolnym	4	83	12	63
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	9	77	14	122
301-500	9	77	14	145
501-900	7	86	8	212
901-1200	6	89	5	70
Powyżej 1200 zł	12	82	6	68
Ocena własnych war. mater.				
Źle	8	80	12	303
Średnie	8	81	12	408
Dobre	11	82	6	237
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	7	74	19	62
Raz w tygodniu	9	81	10	462
1-2 razy w miesiącu	6	85	9	153
Kilka razy w roku	11	82	7	165
W ogóle nie uczestniczy	7	78	15	105
Poglądy polityczne				
Lewica	10	86	5	129
Centrum	8	85	7	261
Prawica	9	89	3	273
Trudno powiedzieć	8	68	23	283

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu**?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	65	21	947
Płeć				
Mężczyźni	17	66	17	450
Kobiety	13	63	24	497
Wiek				
18-24 lat	20	65	14	147
25-34	19	62	19	168
35-44	11	70	19	158
45-54	9	75	16	181
55-64	16	60	24	130
65 lat i więcej	14	54	32	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	12	64	24	352
Miasto do 20 tys.	14	63	22	114
20-100 tys.	16	63	21	187
101-500 tys.	15	68	17	183
501 tys.i więcej mieszk.	19	66	15	112
Wykształcenie				
Podstawowe	13	60	27	277
Zasadnicze zawodowe	13	67	20	242
Średnie	13	68	19	328
Wyższe	29	59	12	101
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	23	68	9	59
Prac.umysł.niż.szczebla	20	62	19	89
Pracownicy fiz.- umysł.	16	68	17	85
Robotnicy wykwalifikowani	13	67	20	76
Robotnicy niewykwalifik.	5	61	34	42
Rolnicy	11	62	27	50
Pracujący na własny rach.	12	67	20	28
Bierni zawodowo				
Renciści	15	60	26	105
Emeryci	15	59	26	191
Uczniowie i studenci	16	69	15	72
Bezrobotni	15	71	14	111
Gospodynie domowe i inni	5	73	22	39
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	13	71	16	117
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	22	55	23	79
sekt. pryw. poza rolnict.	13	69	18	186
prywatnym gosp. rolnym	10	63	27	63
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	11	68	21	122
301-500	14	63	23	145
501-900	13	67	20	212
901-1200	20	68	12	70
Powyżej 1200 zł	24	55	21	68
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	13	67	20	303
Średnie	14	64	23	408
Dobre	18	63	19	237
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	16	60	24	62
Raz w tygodniu	13	67	20	462
1-2 razy w miesiącu	14	65	21	153
Kilka razy w roku	21	62	18	165
W ogóle nie uczestniczy	10	62	28	105
Poglądy polityczne				
Lewica	21	62	18	129
Centrum	15	67	19	261
Prawica	17	72	11	273
Trudno powiedzieć	9	57	34	283